

יום ראשון ט"ז אייר תש"פ

10 מאי 2020

סימוכין: MZL – 414.2

לכבוד

כלל מרכזי הצלילה בישראל
הבעלים ומנהלים מקצועיים של המרכזים**תפעול מרכזי צלילה בתקופת הקורונה**

עדכון 10.05.2020 - תקנות שעת החירום עודכנו ומגבלת ביצוע ספורט יחדני ובזוגות בלבד הוסרה. ניתן לבצע פעילות בחוף ובמים עד למגבלה של 50 אנשים, כך שלציבור אין ממש הגבלה בביצוע הפעילות. מרכזי הצלילה ומדריכים מחויבים לשמור על הנחיות התו הסגול שעודכנו לגבי קבלת לקוחות/חניכים לבת העסק.

בפתח הדברים אבקש לציין שנגיף הקורונה COVID19 ימשיך להטיל צל כבד על התעשייה ודרך החיים הרגילה במשך תקופה ארוכה, שכן עד למציאת תרופה וחיסון לנגיף, נאלץ להתנהל תחת כללים נוקשים, מתוך שאיפה להקטין את סיכון ההדבקה בציבור, ולמנוע חזרה למצב של סגר תחת מגבלות חמורות. לפיכך, יש להפעיל מחשבה רבה ושיקול דעת הולם בעת תפעול המרכזים ועבודה עם לקוחות.

הרשות לצלילה אינה מגבילה את פעילות הצלילה המותרת ברישיון של כול מרכז ובית ספר לצלילה. אנו מאמינים שבעזרת שיקול דעת נבון, **עמידה בהוראות התו הסגול ובהנחיות הרשות**, והקפדה יתרה על חיטוי ומרחק חברתי נדרש – ניתן לבצע מגוון פעילויות צלילה והכשרת צוללים באופן בטוח.

אנו נמצאים בתחילתה של מגיפה ועדיין אין מידע חקרי מבוסס שנוכל לקבוע תקנות ונהלים מוחלטים, לצורך הגברת הבטיחות והתנהלות מדויקת במרכזי הצלילה. לפיכך יש חשיבות מוגברת להקפיד על קריאת חומר עדכני שמפרסמת הרשות לצלילה ספורטיבית. הרשות נסמכת בחלק גדול מהנחיותיה על ההנחיות של ארגון בטיחות הצלילה DAN, אשר כארגון צלילה מחקרי, מרכז את מרבית המידע הרלוונטי עבור קהילת הצלילה.

מאחר וחלק מהציבור נוטה להקל ראש בצאתו למרחב הציבורי, באחריות בעלי ומנהלי המרכזים וצוותי המרכזים, להקפיד על כללי זהירות באופן שאינו מתפשר, ועמידת הלקוחות בתנאי התו סגול והמלצות הרשות לצלילה. זאת לצורך שרידות וחוסן הקהילה לטווח הארוך. יש להשתדל להנחות את הקהל לשהות כמה שפחות זמן בשטח המרכז, להתארגן לצלילה באופן שישמור על מרחק חברתי בהתאם להוראות משרד הבריאות.

בהתאם להוראות התו הסגול, כול מרכז צלילה חייב למנות "אחראי קורונה" אשר יהיה מחויב לקיום ההוראות שמפרסם משרד הבריאות, ועל הוראות והמלצות הרשות לצלילה, בהתאם לנוהל "חיטוי והמלצות לתפעול מרכזי צלילה בעת נגיף הקורונה". הרשות רואה בבעלי המרכזים, בהתאם להוראות חוק הצלילה הספורטיבית תשל"ט, אחראים לנושא זה. בהתאם לנהלי הרשות, סמכות זו הינה באחריות המנהל המקצועי של המרכז. מרכזים רשאים למנות אחראי קורונה נוסף לבחירתם, אשר יהיה נוכח במרכז הצלילה במהלך יום העבודה, תוך הקפדה על קיום רישום מדויק של לוח הפעילות ורשימת לקוחות וכול הנדרש, בהתאם להנחיות התו הסגול.

המלצות הרשות לצלילה ספורטיבית לפעילות צלילה ספורטיבית בעידן COVID-19

כללי:

- כול צולל ולקוח במרכז הצלילה יחתום על טופס שבו הוא יזדהה בשם מלא, מספר ת.ז., כתובת מגורים, מייל וטלפון, יישאל האם הוא/היא חלו בקורונה מאומתת, או היו חולים במחלה דמוית שפעת בשבועיים האחרונים. הטפסים החתומים ישמרו במרכז הצלילה באוגדן ייעודי.
- ככל שהצולל מוסר כי חלה בקורונה, הוא לא יאושר לצלילה באותו מועד, אלא יופנה לרופא צלילה.
- יש למדוד חום לכל מי שמגיע לדלפק ומבקש לצלול. צולל שחזמו עולה על 38 מעלות לא יורשה לצלול ויתבקש לשוב מיידית לביתו ולפנות לרופא המטפל.

השכרת ציוד:

- כול ציוד הצלילה יעבור חיטוי ושטיפה בהתאם להמלצות.

הוראות לחיטוי ציוד צלילה בעידן הקורונה:

חיטוי ציוד הצלילה הינו אך חלק ממכלול הפעולות הנחוצות לשמירת היגיינה ומניעת העברת נגיף הקורונה. אלה כוללות את כל המפורט בנוהל "תו סגול" של משרד הבריאות.

יש לחלק את ציוד הצלילה לשני סוגים:

1. קבוצת ציוד נשימה:

- שנורקל, מסיכה, ווסת צלילה, ווסת רזרבי, פיית ניפוח המאזן:** אלה פריטים הבאים במגע ישיר עם דרכי הנשימה של הצולל וסכנת ההדבקה מהם הינה הגדולה ביותר. פריטים אלה זקוקים לחיטוי יסודי:
- יש לשטוף את הפריטים במים זורמים ולא (!) בבריכת שטיפה, שמימיה עלולים להזדהם.
 - לאחר השטיפה יש להשרות את הציוד ל 2-3 דקות בתמיסת היפוכלורייט (hypochlorite = אקונומיקה) בריכוז 1:1000 כלומר 0.1%. יש לוודא עם היצרן, שהציוד הספציפי עומד בחשיפה כזאת. **לאחר ההשריה יש לשטוף את הציוד שנית במים זורמים.** במידה והציוד אינו מאושר לניקוי בהיפוכלורייט, ניתן להשתמש בתמיסת אלכוהול 70%, ואחרי כן יש להמתין כ 10 דקות לייבוש האלכוהול.

מרכזי הצלילה רשאים לבחור תמיסת חיטוי מאושרת אחרת, ולהשתמש בה בהתאם להוראות היצרן. אין להשתמש במוצרי חיטוי לא מאושרים לחיטוי נגיפים או במוצרים שלא אושרו על ידי יצרן הציוד. (אלטרנטיבות אחרות קיימות בשוק, כגון סטרמיין Steramine ואחרים).

יש לוודא, כי ציוד שעבר חיטוי מאוחסן בנפרד מציוד שטרם עבר חיטוי לאחר שימוש, על מנת למנוע זיהום הדדי בין פריטים או בשימוש בציוד לא מחוטא.

ראו המלצות ארגון DAN לבטיחות בצלילה לגבי חיטוי והתנהלות עם ציוד צלילה:

נא לקרוא בעיון רב:

1. מסמך המלצות לתפעול מרכזי צלילה

הרשות לצלילה ספורטיבית

רח' המסגר 52 תל אביב, כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 3963 פתח-תקוה 49130,

טל': 03-922370, פקס': 03-9230668

כתובתנו באינטרנט: <http://www.mcs.gov.il>

2. [לינק](#)3. [גם פה](#)4. [לינק לחיטוי ציוד](#)**2. קבוצת ציוד שאינו ציוד נשימה:**

חליפות, מאזנים, סנפירים וכד'. ציוד כזה יש לטבול באמבט אקונומיקה 1:1000 כלומר 0.1%, או להתיז עליו ספריי חיטוי מאושר, ואז לשטוף היטב במים זורמים.

יש לוודא, כי ציוד שעבר חיטוי מאוחסן בנפרד מציוד שטרם עבר חיטוי לאחר שימוש, על מנת למנוע זיהום הדדי בין פריטים או בשימוש בציוד לא מחוטא.

המלצות להפעלת מרכזי הצלילה:

אנו ממליצים להכין את מרכז הצלילה, כך שיערך לקלוט לקוחות באופן שלא יאפשר התקהלות ויאפשר שמירה על מרחק חברתי נדרש בין הלקוחות עצמם, ובין צוות המרכז ללקוחות. יש לסמן ככול שניתן, מסלולים עבור הפניית הלקוחות כך שתיווצר הכוונה אל הדלפק ויציאה ממנו - שלא אל כיוון התור, תוך הקפדה על שירות של לקוח אחד ברדיוס של מטר אחד. הגבלות לגבי כמות הלקוחות והחניכים, עבור שטח המרכז וכיתות הלימוד יעשה בהתאם להוראות משרד הבריאות.

אנו ממליצים למרכזים להתחיל בפעילות הדרגתית עם צוללים מוסמכים וללמוד במשך מספר ימים ושבועות כיצד המרכז יכול להתמודד עם לקוחות וסוגי הפעילויות השונות.

יש לנסות לעבור לאמצעי רישום ולימוד דיגיטליים בהקדם האפשרי, תוך מתן עדיפות למילוי של כול הנדרש דרך מכשירים ניידים של הלקוחות, על מנת להקטין חשיפה למשטחים כגון אמצעי לימוד ורישום ידניים. אנו מציעים לבצע תרגום של תיקי חניך (באישור ארגוני הצלילה), הצהרות בריאות לאינטרו וכדומה על מנת להקטין מגע בין החניך למדריך ולצוות הדלפקים, ואפשרות למילוי וחתימה דיגיטלית.

הרשות מאפשרת לבצע לימוד תאורטי דיגיטלי של כול החומר התאורטי, בכול מערכי ההדרכה שאושרו בהתאם לתקנות הצלילה. אולם לדרגת צולל א', ב' ובקורס הצלה – חובה לספק הן מערכי שיעור בשפת האם של החניך והן הצהרות בריאות וסיכונים. למען הסר ספק, יש לבצע חזרה ושיעורים פרונטליים בהתאם לאוגדני ההדרכה של ארגוני הצלילה - מאחר ומדובר על מצב חדש שאנו למדים ומסתגלים אליו, נהיה פתוחים להצעות ייעול בתחום הלימוד האקדמי המקוון או הדיגיטלי, ובהתאם להנחיות ארגוני הצלילה שיפורסמו בהמשך.

בהתאם לנספח רפואה להלן, אין לאפשר למי שהחלים ממחלת הקורונה לצלול בשלב זה, מחשש לנזק שארי לראות או ללב. יש לפרסם שלט ברור בדלפקי השירות המודיע על כך, למשל בנוסח: "על כל מי שמבקש לצלול להצהיר בכתב, כי לא חלה לידיעתו במחלת הקורונה. ככל שחלה, עליו לדווח על כך לדלפק, וצלילה תתאפשר רק לאחר אישור רופא צלילה." עבור צוללים שהחלימו מנגיף הקורונה שאוסר עליהם לצלול בטרם יבצעו בדיקה רפואית הולמת, הרשות תבצע מעקב באמצעות דיווחי רופאי הצלילה, שיועברו לרופא הרשות פרופ' הלפרן.

יש לנקוט באמצעי זהירות מוגברים בעת השימוש בתערובות גזים מועשרות ודחיסתן, בשל הסכנה להישארות שרידי חומרים דליקים כגון אלכוה'ל בברז המיכל, אטמים וכדומה.

אין להשתמש בבריכות שטיפת הציוד באופן זמני, עד לפרסום הנחיות נוספות. רצוי להנחות את הציבור לשטוף ציוד שלא בשטח המרכז. יש להתעדכן בהנחיות משרד הבריאות לגבי השימוש במלתחות, מקלחות, שירותים, תאי אחסון משותפים.

בעת צלילה מסירה יש לשמור על מרחק נדרש בין הלקוחות, תוך הקפדה על חבישת מסכת הצלילה לאורך כול ההפלגה ומסכות פנים נשימתיות. חובה על כול הצוללים ומפעילי הסירה לעטות כפפות.

מאחר ולא ידוע בוודאות שהנגיף אינו שורד במי ים ובריכה, יש לתרגל חניכים בהנשמות חבר בעזרת הוסת המשני (אוקטופוס) עם זוגות קבועים ובהסכמה מראש, ולא על ידי מדריך אחד שמתרגל כול חניך בנפרד, עם הוסת המשני שלו. בעת ביצוע צלילות ריענון, תרגול והדרכה של חניך אחד, ניתן לתרגל את החניך עם הוסת המשני של המדריך ולדאוג לביצוע חיטוי הולם של וסת זה בסיום הצלילה. נדגיש שבעת מצב חירום אמיתי לא נדרש העברת ציוד נשימה מפה לפה, ואין חובת הנשמה במגע ישיר. אין לתרגל הנשמה בעזרת מקור נשימה ישיר - חד וסת.

בצלילת הכרות על המדריך להקפיד על שמירת מרחק מהלקוח ולחבוש מסיכה בהתאם להוראות התו הסגול. ניתן לבצע תדריך באמצעים דיגיטליים, אולם יש לבצע תרגילי חזרה במים בטרם הצלילה.

יש להנחות צוללים וחניכים בהכשרות לבצע בדיקת ציוד מלאה בטרם כניסה למים - במרחק זה מזה ללא בדיקה הדדית. הבדיקה תתבצע בקריאה של בני הזוג ואישור ביצוע בפועל על ידי הצולל. מדריך יכול לבדוק צוללים כשהם מרכיבים מסכה ווסת והוא עם מסכת מגן, ללא מגע, כשהוא מבקש מהם לבצע פעולות כגון לחיצה על אינפלייטור וכד'.

ככול הניתן, יש להפריד בין לקוחות שהינם צוללים פרטיים, צוללי ההכרות וחניכים בקורסים ולהקצות אזורי תפעול ייעודיים לכול פעילות בנפרד.

מומלץ להשתמש בכיתות הפתוחות ובאזורים הפתוחים לצורך ביצוע תדריכים.

מדריכים מחויבים להשתמש בכפפות וכרסניות כירורגיות בעת ביצוע התדריך ובדיקת הציוד לחניכים שנמצאים תחת הדרכתם.

בשלב זה יש לאסור שימוש במקלחות בשטח מרכז הצלילה, עד לפרסום הנחיות נוספות של משרד הבריאות בנושא. השימוש בשירותים מותר אך על המועדון להקפיד לנקותם בתדירות גבוהה, כולל שימוש בספריי חיטוי מסחרי.

משרד הבריאות אוסר שימוש במתקני שתיה (קולרים וברזיות) משותפים. יש להנחות צוללים להביא איתם מספר בקבוקי שתיה.

אין להשתמש בבריכת השטיפה – יש לשטוף ציוד בהתאם להוראות החיטוי ובכול מקרה לשטוף עם מים זורמים.

ניפוח מאזן אוראלי – אם מתבצע כחלק מתרגול בזמן הכשרות, יש לבצע שטיפה עם חומר חיטוי של פנים המאזן. בצלילות ריענון יש לבצע באופן תאורטי בלבד, למעט אם משתמשים בציוד אישי.

נספח 1חזרה לצלילה ספורטיבית לאחר מחלת ה-COVID-19:מעודכן לתאריך 05-05-2020כללי:

1. בספרות קיימים דיווחים על נזק שיורי לריאות, לב וכבד לאחר החלמה ממחלת ה-COVID-19.
2. הנזק השיורי עלול בפוטנציה לסכן מהותית צוללים, שהחלימו מהמחלה.
3. עד שיצטבר מידע מספיק, אנחנו מבקשים לנהוג בזהירות הראויה ולבצע בדיקות מקיפות למחלימים מקורונה, קודם שיאפשרו לחזרה לצלילה ספורטיבית.
4. חלק קריטי משיפור תהליך קבלת ההחלטות של כולנו בנושא זה, הינו איסוף מידע איכותי ועדכני בנושא.
5. לאור האמור לעיל, הרשות מנחה כל רופא צלילה הבודק או מייעץ לצולל שחלה בקורונה ושםבקש לשוב ולצלול, למלא את הטופס שלהלן ולהעבירו סרוק במייל hpinnny@gmail.com לרופא הרשות פרופ' פני הלפרן. יעוצים בנייד שלו 0524266681.
6. הדיווח יהיה אנונימי, אלא אם הצולל הסכים שיהיה מזוהה וחתם על הסכמתו זאת על גבי הטופס (עדיף, כמובן).

נוהל רפואי לגבי מי שחלה בקורונה ומבקש לשוב לצולל:

7. צולל שהחלים ממחלת הקורונה לא יצלול במשך לפחות 3 חודשים לאחר החלמה מלאה.
8. צולל שהחלים ממחלת הקורונה, הינו אסימפטומטי בעת הבדיקה וחלפו 3 חודשים מאז החלמתו (על פי תעודה רפואית!), יעבור את הבירור הבא:
 - א. צילום חזה עם פיענוח רדיולוג.
 - ב. בדיקת חמצון pulse oximetry במנוחה ובמאמץ קל (10 כפיפות ברכיים).
 - ג. אק"ג.
 - ד. לפי החלטת רופא צלילה: תפקודי ריאות, כולל מאמץ ודיפוזיה - DLCO.
 - ה. לפי החלטת רופא צלילה: CT של הריאות.
 - ו. לפי החלטת רופא צלילה: מבחן מאמץ (אק"ג או אקו).
 - ז. לפי החלטת רופא צלילה: בדיקות דם לתפקודי כליות, כבד, טרופונין, CRP, דימרים.
9. כל צולל עם ממצא פתולוגי יופנה לבירור לרופא הרשות.
10. רופא הצלילה ידווח לרופא הרשות על כל מחלים מקורונה שבדק לצורך קביעת כשירות לצלילה, על גבי הטופס המצורף כנספח 2 להלן. הדיווח יהיה אנונימי, אלא ככל שהצולל הסכים שיהיה מזוהה וחתם על הסכמתו זאת על גבי הטופס.

נספח 2

טופס דיווח רפואי על צולל שחלה במחלת COVID19 ומבקש לצלול (מעודכן למאי 2020)טופס מלא ישלח במייל hpinnny@gmail.com או בפקס 097442143

	תאריך מילוי הטופס	
	<u>פרטי רופא הצלילה:</u>	
1.	שם רופא הצלילה	
2.	מספר רישיון רופא	
3.	כתובת דוא"ל של הרופא	
4.	טלפון נייד של הרופא	
5.	כתובת הרופא	
	<u>פרטי הצולל:</u>	
6.	שם הצולל (במידה והסכים לזיהויו בטופס וחתם להלן)	
7.	ת.ז. הצולל	
8.	כתובת הצולל	
9.	כתובת דוא"ל של הצולל	
10.	טלפון נייד של הצולל	
11.	גיל	
12.	מין	
13.	וותק בצלילה (מספר צלילות משוער)	
14.	דרגת צולל	
	<u>פרטי המחלה:</u>	
15.	תאריך החלמה ממחלת הקורונה	
16.	היה מאושפז בבית חולים?	
17.	אם כן - כמה ימים?	
18.	היה מאושפז בטיפול נמרץ?	
19.	אם כן - כמה ימים?	

20.	היה מונשם?	
	אם כן – כמה ימים?	
21.	חובר למכונת לב ראה ECMO?	
22.	קיבל טיפול בתרופות vasoactive?	
23.	ממצאים בצילום חזה באשפוז	
24.	ממצאים בצילום חזה בשחרור	
25.	ממצאים בסיטי ריאות בשלב כלשהו באשפוז	
26.	סטורציה אחרונה שנמדדה (על אוויר) באשפוז או בבית	
27.	ממצאי תפקודי ריאות שבוצעו אחרי ההחלמה (ותאריך)	
28.	ממצאי מבחן מאמץ שבוצע לאחר ההחלמה (ותאריך)	
29.	ממצאי תרשים אק"ג שבוצע לאחר ההחלמה (ותאריך)	
30.	ממצאי צילום חזה שבוצע לאחר ההחלמה (ותאריך)	
31.	ממצאי בדיקת CT ריאות שבוצעה לאחר ההחלמה (ותאריך)	
32.	ממצאי בדיקות דם שבוצעו לאחר ההחלמה (ותאריך)	
33.	כל ממצא רלוונטי אחר לפי שיקול דעת רופא הצלילה:	

הסכמת הצולל להזדהות בפני רופא הרשות לצלילה ספורטיבית, בטופס דיווח צולל שהחלים ממחלת הקורונה דלעיל:

אני הח"מ _____ ת.ז. _____
 לאחר שד"ר _____ הסביר לי בתאריך _____ את משמעות
 מילוי הטופס דלעיל ואת חשיבות איסוף המידע ברשות הצלילה לטובת בטיחות הצוללים הספורטיביים בישראל, וכן
 הסביר לי, כי מידע זה יגיע רק לעיניו של רופא הרשות כשהוא מזוהה בפרטי האישיים, וכל שימוש אחר בו יהיה רק
 לטובת הצוללים בישראל וייעשה בצורה בלתי מזוהה לחלוטין אלא אם אתן בדיעבד הסכמתי לכך בכתב בפני רופא
 הרשות, חותם ומאשר בזאת להעביר את הטופס הנ"ל עם פרטי האישיים לרופא הרשות באמצעות דוא"ל.

ולראיה באתי על החתום: _____

נספח 3**להלן ההבדלים בין החייאה רגילה להחייאה בימי קורונה:**

1. לפני שאת/ה ניגש/ת לאדם במצוקה – חבוש, במידת האפשר, מסיכה כירורגית או N95 ולבש כפפות חד פעמיות.
2. ככל שאירוע איבוד ההכרה התרחש במים – יש לבצע גרירה לסירה או לחוף בהתאמה, בלא לנסות לבצע הנשמה ותוך שהמצייל ממשיך לנשום מהווסת שלו.
3. בחוף יש לזמן מד"א.
4. יש לשים לנפגע מסיכת חמצן.
5. באחריות המועדון, יש לוודא מראש, שבארגז ההחייאה יש מסיכות כירורגיות וכפפות חד פעמיות וכן כי על האמבו Ambu יש פילטר ויראלי.
6. יש לבצע עיסוי לב כמקובל, בלא הנשמה מפה לפה אם אין אמבו. אם יש אמבו עם פילטר כנ"ל יש לבצע הנשמות לסירוגין 30/2.
7. יש לחבר את הדפיברילטור ולפעול כמקובל ובהתאם להוראותיו.
8. יש להימנע מניקוי קצף היוצא מפיו של הנפגע.
9. יש להרחיק מהנפגע כל מי שאינו שותף פעיל להחייאה ואינו ממוגן במסכה כירורגית או N95.
10. מיד לאחר ההחייאה יש לרחוץ היטב ידיים באלכוהול ואז בסבון, ורצוי להיכנס ישר למקלחת. בגדים שנלבשו בזמן ההחייאה יארוזו בשקית ניילון אטומה ויוכנסו בהקדם האפשרי לכביסה חמה. חליפות צלילה יעברו חיטוי באלכוהול 70% או באקונומיקה 1/1000 או בחומר חיטוי מאושר אחר.
11. על המנהל המקצועי של המועדון לרשום את פרטיו של הנפגע ולעקוב מול בית החולים אליו הוא מפונה אחרי תוצאות בדיקת הקורונה שיש להניח כי תבוצע לנפגע. כמוכן יש לרשום את פרטיהם ופרטי הקשר של כל מי שהשתתף בהחייאה, כדי שאפשר יהיה לדווח להם על תוצאות בדיקה הקורונה של הנפגע.
12. אם מסתבר כי הנפגע הינו חולה קורונה, יש לדווח לקופת החולים הרלוונטית של כל מי שהשתתף בהחייאה ולפעול בהתאם להוראותיהם.

אדם קונסטנטינובסקי – מנהל הרשות לצלילה ספורטיבית

פרופ' פני הלפרן – היועץ הרפואי לרשות לצלילה ספורטיבית

העתקים:

מר יוסי שרעבי – מנכ"ל משרד התרבות והספורט
מר עופר בוסתן – ראש מנהל הספורט
עו"ד משה אוסטר – היועץ המשפטי
מר רמי סדנאי – פקח רשות הצלילה
מר אילן ברקוביץ – פקח רשות הצלילה
הגב' שחף דקו – מזכירת הרשות לצלילה, חברת טנדו

